

ZIA YĀ BIĪANA YOHANANĒ

Kirisi ena wéegupu guu 1:1-1:20

Lákēna sɔsi mèn swεεplaaanɔne 2:1-3:22

Takada kokona kɔn à kǎε'ɔ mèn swεεplaaanɔ
gogonao 4:1-8:1

Kákāki mèn swεεplaaanɔ pena 8:2-11:19

Kwā isi kɔn nòbɔ pāsī mèn plaaanɔ 12:1-14:20

Luda pɔfē zubɔ mèn swεεplaaanɔ εena andunaa
15:1-19:5

Kirisi suna à kí ble andunaa 19:6-20:15

Musu dufu kɔn tɔɔte dufuo 21:1-22:21

Takada kè bɔkii

¹ Luda yā kè èe mɔɔ kεε dà Yesu Kirisinε, le à biia a zòblerinɔne, ben à a malaika zī mamɔma Yohana a zòbleria, à tò ma yā pì dǔ. ² Luda yā kè Yesu Kirisi à sèeda kèn má è, ben mée oo. ³ Aubarikadeen gbē kè zia yā kèki kyó kè ũ kɔn gbē kè aɔ à yā mà aɔ kūnanɔ, zaake à gurɔɔ kà kī.

⁴ Ma Yohana mámbe ma takada kèkii kè sɔsi mèn swεεplaaa kè aɔɔ kú Asia bùsu guunɔne. Luda kè kuu yā, à kuu ai tia, bensɔ èe suu kɔn à Nini mèn swεεplaaa kè aɔɔ kú à kita aenɔ ⁵ kɔn Yesu Kirisi kè de sèeda yāpuradee ũuo gbēkεε keare, aɔ a gba aafia. Yesu pìn gàafeε káaku ũ, àmbe anduna kínano gbāadee ũ. À yewazi à wa bɔ wa durunnɔn kɔn à aru gbāaaɔ ⁶ à wa ka kpatan Luda a De gbàgbārino ũ. Àmbe à gakui kɔn gbāaaɔ vī gurɔ pínɡi! Aami. ⁷ À gwa, èe mɔɔ ludambe luguun. Baade pínɡi é wée

siàɛ, baa gbē kè aǎ à zǎnɔ, anduna bori píngi é sósobi
 ɔɔ dɔ à yā musu. Lɛmɛ! Aami.

⁸ Dii Luda bè: Mámbe Alafa kǎn Omɛgao ũ,
 Gbāapingide kè má kuu yā, má kuu ai tia, bensǎ
 mée suu.

Yesu Kirisi bɔ à mɔna Yohanazi

⁹ Ma Yohana a gbēndoo kuuna Yesu guu kǎ
 gbēnɔn wá ũ nawēa guu, kíblena guu, menakena
 guu. Má kú yā ísia luan kè wè be Patamɔ Luda yā kè
 Yesu à sèeda kè ona yānzi. ¹⁰ Dii gurɔ zī Luda Nini
 sùma, ben ma kòto gbāaa mà ma kpɛɛ lán kākākí'ɔ
 bà ¹¹ à bè: Ñ pǎ kè ní è kē takada guu ñ kpāsā sǎsi
 mèn swɛɛplaaa kè aǎ kú wéte kènɔ guunɔnɛ: Efesu,
 Simina, Pɛgamumu, Tiatira, Saadi, Filadɛɛfia kǎn
 Laodiseao.

¹² Ben ma liɛ ɛ mà gbē kè èe yā oomao pì e. Kè ma
 liɛ ɛ, ma vura dabu è mèn swɛɛplaa. ¹³ Ma gbēke è
 dabu pìnɔ té lán gbēntee né bà. À utagyaba dana, èe
 gáɛzi, vura asaa dɔ à kùɛa. ¹⁴ À mìkǎ de pú fénfen
 lán sǎkǎ ke buu bà, à wéɛ de lán ténɛnɛ bà. ¹⁵ À gbá
 e té kɛɛ lán mǎgotē kè wèe baasaa tévura guu bà.
 À kòto de lán ísǎkana kīi bà. ¹⁶ À sǎsǎnɛnɔ kūna a
 ɔplaan mèn swɛɛplaa, fēeda lé nna kɔaplaplaaaa e
 bɔɔ à lén. À uu e té kɛɛ lán ɔfántē gbāaa bà.

¹⁷ Kè ma à è, ma lɛɛ à gbá saɛ ma gǎ sǎii. Ben à a
 ɔplaa nàma à bè: Ñton tó vīa n kūro. Mámbe Aɛde
 kǎn Zāadeeo ũ, ¹⁸ gbē kè ègǎ kuu ũ. Ma ga, má kuu,
 bensǎ mégǎ kuu ai gurɔ píngi. Má ga kǎn gèwāao
 mǎnɛnɔ kūna. ¹⁹ Ñ pǎ kè ní è kē, pǎ kè kuunɔ kǎn pǎ kè
 eé mǎ à kpɛɛnɔ píngi. ²⁰ Sǎsǎnɛ mèn swɛɛplaaa kè ní è
 ma ɔplaan pìnɔ kǎn vura dabu mèn swɛɛplaaa pìnɔ

asiin yè: Sɔsɔne mèn swεεplaaa pìnɔ né sɔsi mèn swεεplaaa pìnɔ z̄irinɔme, dabu mèn swεεplaaa pìnɔ né sɔsi mèn swεεplaaa pìnɔme.

2

Efesudeenɔyā

¹ Ñ kē Efesu sɔsi z̄irine: Mamɔma kè má sɔsɔne mèn swεεplaaanɔ kūna ma ɔplan, kè mée taa oo vura dabu mèn swεεplaaanɔ té, mámbe ma yā kèkii ò. ² Má n yākenanɔ d̄s̄ k̄n z̄i kè née keeo k̄n n menakenao. Neè we ñ gbē zaaanɔ diero. Gbē kè aṣè ñ z̄inda die Luda z̄irino ũ, bens̄o aṣo de à ũro, n ñ yō ñ gwà ñ è egedeenen ñ ũ. ³ N mena f̄s̄, n nawēa kè ma tó yānzi, née kpasaro. ⁴ M̄ode má yā vīnyo. Yenzi kè ñ vīme káaku b̄usa. ⁵ Ñ tó n kuuna zi zaale née busaro yā d̄ngu. Ñ n̄se lie ñḡo yā kè neè ke yāanɔ kee. Tó née ke lero, mé m̄onzi mà n dabu s̄ki kpá. ⁶ Baa k̄n beeeo ñ yā kèkii vī, ñ za Nikolaitānɔ yākenan lán ma zàn nà. ⁷ Gbē kè swā vī à yā kè Luda Ninii e oo s̄sinɔne ma: Mé gbē kè z̄i blè gba zé à lí wèndidee kè kú Luda swadako guu beε ble.

Siminadeenɔyā

⁸ Ñ kē Simina sɔsi z̄irine: Mamɔma kè má de Aede k̄n Zāadeeo ũ kè ma ga ma εara ma fee, mámbe ma yā kèkii ò. ⁹ Má wéetamma kè wèe m̄onnee d̄s̄ k̄n n takaasikeeo. Baa k̄n beeeo auzikideen n ũ. Gbē kè aṣè be Yudanɔn ñ ũ bens̄o aṣo de à ũroonɔ, kè aṣ aduakεkpe de Setān p̄o ũ, má d̄s̄ dian aṣè yā dimma nà. ¹⁰ Ñton vīa ke nawēa kè né keenero. Ñ ma, Ibilisi é a gbēkenɔ ká kpésiaan, le à a yō à gwa, eé wée tāawa ai guro kuri. Ñḡo náane vī ai ñ gá gao,

mé auzenna kenne yàari ũ. ¹¹ Gbē kè swā vī à yā kè Luda Ninii e oo s̄sin̄ne ma: Ga plaade é ĩa da gbē kè z̄l̄ blèaro.

Pegamumudeen̄yā

¹² Ñ kē Pegamumu s̄si z̄irine: Mam̄ma kè má f̄eda lé nna kpaplaplaaa vī, m̄ambe ma yā kèkii ò. ¹³ Má n kúkii d̄s̄, guu kè Setān kiblekita kúmme. Ñ ma yā kūna, n̄eé lé sémaziro, baa gur̄o kè wà ma s̄eda yāpurade Antipa dè n wét̄en, guu kè Setān kún pì. ¹⁴ M̄ode má yā v̄inyo f̄ete. Ñ gbēn̄o vī gwe kè āo Balamu yā kūna. Balamu pì bé à dà Balakine à Isarailin̄o ḡaè à n̄ dá t̄aa p̄bleen k̄n̄ p̄p̄akenao. ¹⁵ Leme d̄o n̄ gbēn̄o vī gwe, āo Nikolaitān̄o yā kūna. ¹⁶ Beee yānz̄i ñ n̄se lie. Tó n̄eé ke lero, mé m̄onzi tia mà z̄l̄ k̄ányo k̄n̄ f̄edaa kè kú ma lén-o. ¹⁷ Gbē kè swā vī à yā kè Luda Ninii e oo s̄sin̄ne ma. Mé gbē kè z̄l̄ blè gba mana kè utena, mé à gba gbè puraa kè wà tó dufu k̄eà d̄o. Gbēke tó pì d̄oro, séde gbē kè má kp̄aa pì.

Tiatiradeen̄yā

¹⁸ Ñ kē Tiatira s̄si z̄irine: Ma Luda Né kè ma w̄eé de lán t̄enene bà bens̄o ma gbá de lán m̄ogot̄e bà, m̄ambe ma yā kèkii ò. ¹⁹ Má n yākenan̄o d̄s̄, n yenzi, n ludanaanekena, n z̄ikena k̄n̄ n menakenao. Má d̄o d̄o kè yā kè n̄eé kee z̄aa maa de à k̄akup̄la. ²⁰ M̄ode má yā v̄inyo. N n̄gbē Yezebeli kè à a z̄inda dīe annabi ũu gbà zé. Èe ma z̄òblerin̄o s̄as̄aa èe daañne āo p̄p̄aa ke āo t̄aa p̄ ble. ²¹ Ma à gbà zé à n̄se lie, m̄ode à yezi à a n̄se lie à p̄p̄akena t̄oro. ²² Ñ ma, mé kp̄azi mé tó gbē kè āo p̄p̄aa k̄eon̄o naw̄eā

bíta e, tó aṣṣe nṣe lie wà à yā tòro. ²³ Mé à ìbano dede gagyāao, sṣino píngi é dṣ ke mámbe meè gbēno laasuu kṣn n̄ swèò tàasi ke, mé fīa bo a baadene a yākenaa. ²⁴ A Tiatira gbē kpaaa kè á yā pì kūnaro bensṣ á yā kè wè be Setān asii bíta dṣroonṣ, mé aso pānde diarero. ²⁵ À ṣ didi yā kè á kūnaa ai màgṣ gá su. ²⁶ Gbē kè zì blè bensṣ à yā kè má yezino kūna ai a léa, mé à gba zé à iko vī boriinṣa. ²⁷ Eé kí bleńma kṣn mò gòò à n̄ wíwi lán wè gù oroo wíwi nà, lán ma De ma gba zé nà. ²⁸ Mé à gba gudṣna sṣṣone dṣ. ²⁹ Gbē kè swā vī à yā kè Luda Ninii e oo sṣinṣne ma.

3

Saadideenṣ yā

¹ N̄ kē Saadi sṣsi z̄irine: Mamṣma kè má Luda Nini mèn swēplaaanṣ kūna kṣn sṣṣone mèn swēplaaanṣ, mámbe ma yā kèkii ò. Má n̄ yākenanṣ dṣ. Kuuna bēe tó bé à dṣmma, mode gèn n̄ ū. ² N̄ itē ke n̄ gbē kè aṣ gṣnnēenṣ gba gbāaa ai aṣgṣ gá ga, zaake má è n̄ yākee bṣezina ma Ludanero. ³ Beee yānzi yā kè n̄ mà ben n̄ si n̄ tó àgṣ dṣngu, ñgṣ kūna n̄ nṣe lie. Tó n̄e itē kero, mé mṣnzi lán kpāi bà, n̄gṣ gurṣ zaka kè mé mṣ dṣro. ⁴ Baa kṣn beeeo n̄ gbēno vī Saadi gwe féte kè aṣṣe n̄ pókāsāanṣ gbāsī kpáro. Wé taa o lēdo kṣn pṣ puraaṣo dana, zaake aṣ kà à lézī. ⁵ Len gbē kè zì blè égṣ pókāsā puraaṣo dana le. Mé à tó dede wēndi takadan zikiro. Mé zeo ma De kṣn a malaikanṣ ae. ⁶ Gbē kè swā vī à yā kè Luda Ninii e oo sṣinṣne ma.

Filadēfiadeenṣ yā

7 Ñ kē Filadelfia sɔsi zìrine: Mamɔma kè má kú madona yāpuradee ũ, kè má Dauda m̀nne kūna, kè meè zé wē gbēke è f̃ à tataro, kè meè zé tata gbēke è f̃ à wēro, mámbe ma yā kèkii ò. 8 Má n yākenano d̃. Ñ ma, ma zé wēnne n ae, gbēke é f̃ à tataro. Baa kè n gbāa bítaro, n ma yā kūna néé lé sémaziro. 9 Setān aduakekpe gbē kè aṣè n zīnda die Yudanɔ ũ bensɔ aṣɔ de à ũroonɔ, mé tó egede p̃ino mó wà kúenne, aṣé d̃ kè má yenzi. 10 Zaake n yā kè má dienne kūna n f̃ n mena, mé n bɔ nawēa kè èe mɔɔ anduna p̃ingia guu le à gbē kè aṣɔ kú tɔtɔeanɔ lé à n gwa. 11 Mé mó tia. Ñgɔ pó kè n vī kūna gbāa, le gbēke tón n láada símmaro yānzi. 12 Mé gbē kè z̃i blè ke ma Luda kpé wesagba ũ. Eé bɔ zikiro. Mé ma Luda tó kēa kōn ma Luda wéte Yerusalemu dufu kè eé pita bɔna à kiia zaa musu tó kōn ma tó dufuo. 13 Gbē kè swā vī à yā kè Luda Ninii e oo sɔsinne ma.

Laodiseadeenɔ yā

14 Ñ kē Laodisea sɔsi zìrine: Mamɔma Aami, sèeda náanede yāpuraa kè má de pó kè Ludaa kènɔ m̃idee ũ, mámbe ma yā kèkii ò. 15 Má n yākenano d̃. Ñ yīro bensɔ n wāaro. Má yezi ñgɔ yīi kesɔ wāa. 16 Lán n lógɔbɔgɔ nà, n wāaro, bensɔ n yīro, mé n pisime. 17 Neè be ɔɔde auzikidee kè póke nii vīroon n ũ. Ñ d̃ kè gbē pā būu baakeri wēndade takaaside ṽian n ũro. 18 Mée lé daamma n vura baasana lú ma kiia, le n ke ɔɔdee ũ. Ñ pókāsā puraa lú n da, le n n būukee ute n bɔ wín. Ñ wée ēzē lú n ká n wéen le n guu e. 19 Mée kpākē gbē kè má yeñzinzi mà n tòto ke. Beee yānzi, n aīa ke n ñɔse lie. 20 À gwa, má zena kpēele mée gbá le. Tó gbē ma kòto mà, ben à

zé wème, mé gē mà pò bleo eé blemao. ²¹ Mé gbē kè zì blè gba zé à v̄εmao ma kítaa, lán mapi ma zì blè ma v̄ε k̄ōn ma Deo a kítaa nà. ²² Gbē kè swā vī à yā kè Luda Ninii e oo s̄sin̄ne ma.

4

D̄onzik̄ena Ludan̄e zaa musu

¹ Beee gbera ma zé è wēna ludambe. Ben ma kòto kè má mà káaku lán kākāki'ò bà mà d̄o à bè: Ñ m̄ó kè, mé yā kè eé m̄ó beee gberaa òd̄anne. ² Gwe ḡō Luda Nini m̄òma, ben ma kiblekita è ludambe gwe, gbēkee v̄εa. ³ Gbē kè v̄εena pì e té kee lán gbè bèedee kè wè be dayam̄o bà kes̄o kaanelia. Ludambef̄ēdaa liga kíta pizi, à í de lán lá'i taka bà lán emeradi bà. ⁴ Kiblekita mèn baro aw̄εsiiḡōn̄o ligazi, gbēnsi ḡōn̄o baro aw̄εsiiḡōn̄o v̄εv̄εena báa p̄n̄o. Ās̄ p̄o puraa dadana, ās̄ vura fura kukuna. ⁵ Lou e pii èe b̄o kíta pì kiia, èe p̄t̄ā èe v̄i. Fitia nana kíta pì ae mèn sw̄εplaa, āmbe Luda Nini mèn sw̄εplaaano ũ. ⁶ Dígi kú kíta pì ae lán ís̄iaa bà, èe té kee lán gbèdiḡi bà.

P̄s̄ b̄ē mèn siiḡōn̄o liga kíta pizi k̄ik̄i. W̄é f̄if̄i m̄ma kp̄e k̄ōn aeo. ⁷ P̄s̄ b̄ē p̄n̄o káakup̄o de lán músu bà, à plaadee de lán z̄uswaree bà, à aaḡōdee uu de lán gb̄entee uu bà, à siiḡōdee de lán kúu kè èe v̄iaa bà. ⁸ P̄s̄ b̄ē mèn siiḡō p̄n̄o baade d̄ēbe v̄i mèn sw̄ēdodo. W̄é f̄if̄i ñ d̄ēbe p̄n̄o à guu k̄ōn à kp̄eo. F̄āant̄ē k̄ōn gw̄āv̄io āèḡō bee yāana sai:

Kúadona, kúadona, kúadona,
Dii Luda Gbāapingide.

Ñ kuu yā, ñ kuu tia, bens̄o née suu.

⁹ Gur̄o kè p̄o b̄ē mèn siiḡō p̄n̄o gbē kè v̄εena kítaa kè èḡō kuu gur̄o p̄ngi p̄i t̄o kp̄a, ās̄ bèe l̄ine ās̄ à s̄áabu

kpà, ¹⁰ gbēnsi gōon baro awēsiigōo pìno è daēdaē à aē wà donzi kēne, aṣè ní fùra gogo wà káe kíta pì aē aṣ be:

¹¹ Dii wa Luda, n ka wà n tó kpá,
wà bēe kōn gbāaaō dōnne,
zaake n pó píngi kè,
aṣ kēna kōn ní kuunao né n poyeziname.

5

Sāne Bōro kōn takada kokonao

¹ Ben ma takada kokona è na gbē kè vēena kítaa pì oplan, wà yā kēa aē kōn kpēeo píngi, wà à lé kùkū kōn káe'ò leo swēplaaao. ² Ben ma malaika gbāadee è, èe kpàakpa kēe kōn kòto gbāaaō à bē: Dé bé à kà à káe'ò kēno gogo à takada kè poroo? ³ Mòde gbēkee kú ludambe ke tōtēa ke tōtē gīzī kè eé fō à takada pì poro à gwaro. ⁴ Ma óò dō maamaa, zaake wēe gbēke e kè kà à takada pì poro à gwaro. ⁵ Ben gbēnsi pìno doke bème: Nton óò dōro. N̄ gwa, Yuda bori Músu kè de Dauda kpata kè pìto pà Kína ūu zī blè. Àmbe eé fō à káe'ò mèn swēplaa pìno gogo à takada pì poro. ⁶ Ben ma Sāne Bōro è zēna kíta pì sae kīikīi pó bēe mèn siigōo pìno kōn gbēnsi pìno té. À de lán wà à kòto kpà bà. À koba vī mèn swēplaa kōn wēeo mèn swēplaa. Luda Nini mèn swēplaa kè à ní zī anduna gu píngianon gwe. ⁷ À gāa à takada pì sī gbē kè vēena kítaa pì ozi. ⁸ Kè à takada pì sī, ben pó bēe mèn siigōo pìno kōn gbēnsi gōon baro awēsiigōo pìno kùekue Sāne Bōro pì aē. Aṣ baade mōro kūna kōn vura zubō kè tuaetiti kán à pào. Tuaetiti pì né Luda gbēno aduakenanome. ⁹ Aṣ lè dufu sī wēe bee:

N ka ò takada pì sí ò kǎε'ò pìnò gogo,
 zaake wà n de,
 n gbēnò bò Ludanε kōn n aruo
 bori pínɡi guu, boriyǎ pínɡi guu,
 gbē pínɡi guu, b̀usu pínɡi guu.

¹⁰ N ń kpá kpatan,
 aǎ gǒ wa Luda gbàgbārinò ũ,
 aǎégǒ kí blee tǒtεa.

¹¹ Ben ma malaikanò è ligana k̀ita p̀izi kōn p̀ó b̀εε
 pìnò kōn gbēnsi pìnò paripari, aǎ parii kǎ b̀orò
 ũgbangba, weé fǒ wà ń lé d̀oro. Ma ń k̀ii mà, ¹² aǎ
 b̀ε kōn k̀oto gbāaa:

Sānε B̀orò k̀è wà d̀è kǎ
 wà iko d̀ōnε kōn auzikio
 kōn ̀nd̀òò kōn gbāaa kōn b̀εεo,
 wà à sáabu kpá, wà à tó kpá.

¹³ Ben p̀ó k̀è Ludaa k̀è musu kōn tǒtεo kōn tǒtεe g̀iǒ
 kōn ísía guuo pínɡi, p̀ó k̀è kú baama pínɡinò, mà mà
 aǎ b̀ε:

Wàgǒ b̀εε kōn gbāaa d̀ó
 gbē k̀è v̀εεna k̀itaanε
 kōn Sānε B̀orò,
 wégǒ ń sáabu kpaa,
 wàgǒ ń tó kpaa gurò pínɡi.

¹⁴ P̀ó b̀εε m̀èn siig̀ò pìnò b̀ε, aami. Ben gbēnsi pìnò
 dàεdaε wà d̀onzi k̀ènε.

6

Kǎε'ogogona

¹ Má è Sānε B̀orò kǎε'ò m̀èn swεεplaa pìnò
 káakurò gò. Ben mà mà p̀ó b̀εε m̀èn siig̀ò pìnò doke
 yǎ ò lán lapatana bà à b̀ε: Ì m̀ó! ² Ben ma s̀ puraa

è, gbě kè dia sá kūna. Wà kífura kùne, ben à bò zìbleri ũ, le à gá zì ble.

³ Kè Sāne Bòro kǎe'ò plaadee gò, má mà pò bǎe plaadee bè: Ñ mól! ⁴ Sò pānde bò do, à de tǎe zónzon. Wà gbě kè dia gbà zé à aafia sí andunaa, le gběno kò dede. Wà fǎeda isi kpàa.

⁵ Kè Sāne Bòro kǎe'ò aagǎdee gò, má mà pò bǎe aagǎdee bè: Ñ mól! Ben ma sò siaa è, gbě kè dia zaka kūna. ⁶ Ma kīi mà lán gběntee kòto bà, à bò pò bǎe mèn siigǎo pìno té à bè: Ése zaka lé don guro do zī ɔɔ ũ. Gbado zaka lé aagǎn guro do zī ɔɔ ũ. Ñton tó kù líno kǎn geepi líno yakaro.

⁷ Kè Sāne Bòro kǎe'ò siigǎdee gò, ma pò bǎe siigǎdee kòto mà à bè: Ñ mól! ⁸ Ben ma sò pufau è, gbě kè dia tón Gaa, Gèwāa tézi. Wà n gbá zé aǎgǎ iko vī anduna gběno leo siigǎdeea, aǎ n dede kǎn zìo kǎn dekaa kǎn gagyāao kǎn nòbo pāsīno.

⁹ Kè Sāne Bòro kǎe'ò sɔɔrodee gò, ma gbě kè wà n déde Luda yā ona kǎn Yesu sèedakenao yānzi gèwāadeeno è tuaetikpatakii gīzī. ¹⁰ Aǎ wii gbāaa lè wà bè: Dii kè kú adona yāpurade, boren né yākpae ke kǎn gbě kè aǎo kú tɔɔtano n wa dena gǎe bońmaa? ¹¹ Ben wà utagyaba puraa dàda n baadene, wà bènnne aǎ mena féte ai n Yesu zòbleri daaa kè weé n dede lán n bànò lé gá káo.

¹² Kè Sāne Bòro kǎe'ò swǎedodee gò, má è tɔɔte nìgānigā pāsīpāsī, ɔfāntē sia kù níginigi lán bisa kè wà dà òsin bà, mɔvura tǎa kù lán aru bà mámmam. ¹³ Sɔɔoneno bò ludambe aǎ kwè tɔɔte lán zàga'īa è líbe isi woro nà. ¹⁴ Ludambe kèkǎa à kòkokoko lán pè bà. Kpīiino kǎn ísia luanno sǎki kpà píngi. ¹⁵ Anduna

kínano kɔn kpatablerinɔ kɔn soza gbɛnsino kɔn auzikideeno kɔn gbãadeeno kɔn gbɛ pínɡio zòno ke wɛɛneno ùte gbèwɛɛnon kɔn gbèkotoonɔ. ¹⁶ Aɔ wiii gɔ̀ do:

Kpíiino kɔn gbèno à dawala,
à wa ute gbɛ kè vɛɛna kítaane,
à wa sí Sãne Bòro pɔfɛa.

¹⁷ Zaake aɔ pɔfɛpitammaguro ìsi kà. Dé bé eé fɔ̀ à bɔn?

7

Sèedakena Luda zòblerinɔ

¹ Beee gbɛra ma malaika gɔ̀on siigɔ̀onɔ è zɛzɛ anduna gooda siigɔ̀onɔ, aɔ baade a gooda ïa kúna, lɛ ïa tón vu tɔ̀te ke ísɪaa ke lí kearo yãzi. ² Ben ma malaika pãnde è, à bò à fɛɛ ɔfãntɛbɔɛ kpa, à Luda Wèndide sèedakebɔ kúna. À lé gbãaa zù malaika gɔ̀on siigɔ̀ kè wà ní gbá zé aɔ tɔ̀te kɔn ísɪaao yaka pínɔzi ³ à bè: Àton tɔ̀te ke ísɪaa ke línɔ yakaro ai wà sèeda ke wa Luda zòblerinɔ m̀'ænɔ. ⁴ Ben wà gbɛ kè wà sèeda pì kɛ́mmanɔ lé òmɛ, aɔ gɔ̀on bɔro baswɛɛplaa awɛɛsiigɔ̀mɛ. Aɔ bò Isaraili bori pínɡi guu:

⁵ Yuda boriino gɔ̀on bɔro kuri awɛɛplaa,
Rubeni boriino gɔ̀on bɔro kuri awɛɛplaa,
Gada boriino gɔ̀on bɔro kuri awɛɛplaa,

⁶ Asa boriino gɔ̀on bɔro kuri awɛɛplaa,
Nafatali boriino gɔ̀on bɔro kuri awɛɛplaa,
Manase boriino gɔ̀on bɔro kuri awɛɛplaa,

⁷ Simɛɔ boriino gɔ̀on bɔro kuri awɛɛplaa,
Levi boriino gɔ̀on bɔro kuri awɛɛplaa,
Isaka boriino gɔ̀on bɔro kuri awɛɛplaa,

⁸ Zebuluni boriino gɔ̀on bɔro kuri awɛɛplaa,

Yusufu boriinɔ ɡɔɔn bɔrɔ kuri awɛɛplaa,
Beyāmi boriinɔ ɡɔɔn bɔrɔ kuri awɛɛplaa.

Bori pínɡi kakōana ludambe

⁹ Beee ɡbɛra ma ɡbɛnɔ è paripari, weé fɔ wà n̄ lé d̄ɔro. Aɔ̀ b̀ò b̀usu pínɡi guu, bori pínɡi guu, ɡbɛ pínɡi guu, boriyā pínɡi guu. Aɔ̀ zezena kiblekita k̄n Sānɛ B̀ɔrɔo aɛ. Aɔ̀ utagyaba puraa dadana, kpakpa lánɔɔ nana n̄ ɔzĩ. ¹⁰ Aɔ̀e wii ɡbāaa lɛɛ wèe bee:

Misina è bɔ wa Luda kè v̄ɛna k̄taa
k̄n Sānɛ B̀ɔrɔo k̄iamɛ.

¹¹ Malaikanɔ zezena wà liga k̄ta k̄n ɡbɛnsinɔ k̄n p̄ b̄ɛ mèn siigɔɔnɔzi n̄ pínɡi, ben aɔ̀ k̀èkue k̄ta p̄i aɛ wà d̄nzi kè Ludanɛ ¹² wà bè:
Aami! Wa Luda bé à tó v̄i k̄n ɡakuio
k̄n ɔ̀nd̄ɔo k̄n sáabuo k̄n b̀èɔ
k̄n ikoo k̄n ɡbāaao ɡurɔ pínɡi. Aami!

¹³ Ben ɡbɛnsi p̄inɔ doke ma la à bè: Dénɔn ɡyabapuradari k̀enɔ ũu? Aɔ̀ b̀ò mámɛ? ¹⁴ Ma bènɛ: Baa, m̄be n̄ d̄ɔ. Ben à bèmɛ: ɡbɛ kè aɔ̀ b̀ò w̄étamma bíta ɡuunɔmɛ. Aɔ̀ n̄ utagyaba p̄inɔ p̄ipi Sānɛ B̀ɔrɔo aru guu à pura k̄.

¹⁵ Beee yānzin aɔ̀ kú Luda k̄ta aezĩzi,
aɔ̀e d̄ɔzi a kpén fāant̄e k̄n ɡwāav̄io.
Gbɛ kè v̄ɛna k̄taa p̄i é a kuta kúnla.

¹⁶ Nɔaa ke ímii é n̄ de zikiro,
ɔ̀fānt̄e é n̄ léro, guu é wāmm̄aro,

¹⁷ zaake Sānɛ B̀ɔrɔo kè kú k̄ta p̄i ɡura súusu é ke n̄

D̄ari ũ,

eé d̄ónɛ aɛ ai í w̄èndide b̄k̄iia,
Luda é ɡbasa à n̄ w̄é'e' i ɡogoínɛ pínɡi.

8

Kǎe'ɔ swɛɛplaade gona

¹ Kè Sāne Bɔrɔ kǎe'ɔ swɛɛplaadee gò, ludambeɛ kè kítikiti lán minti baaakuri taka bà. ² Ben ma malaika gɔɔn swɛɛplaaa kè aɔègɔ zezena Luda aenɔ è, wà kākāki kpàrɔmma mèn swɛɛplaa.

³ Ben malaika pānde mò à zè tuaetitikpatakii kè wà pì kɔn vuraɔ saɛ, à tésibɔ kè wà pì kɔn vuraɔ kūna. Wà tuaetiti kpàa bítabita, ɛ à kakɔa kɔn Luda gbēnɔ píngi aduakenanɔ à kpata, ben à kpàta kíblekita aɛ tuaetitikpatakii pì. ⁴ Ben tuaetiti tésukpe kɔn Luda gbēnɔ aduakenanɔ fɛɛ malaika ɔɔɪ Luda aɛ. ⁵ Ben malaika pì tésibɔ sè, à té sio tuaetitikpatakii à pà, ben à zù tɔɔɛ. Lou e vīi, èè pūtāa èè pii, ben tɔɔɛ nìgānigā.

Kākāki mèn swɛɛplaaanɔ pɛna

⁶ Malaika gɔɔn swɛɛplaaa kè aɔɔ kākāki mèn swɛɛplaa kūna pìnɔ à pɛna soru kè. ⁷ À káakudee a kākāki pè, ben wà loughɛ kɔn téo kakɔana kɔn aruo kù tɔɔɛa. Tɔɔɛ leo aagɔdee té kù, línɔ leo aagɔdee té kù, sè òsi té kù míɔmíɔ.

⁸ Malaika plaadee a kākāki pè, ben pɔ tɛdee bò à sì ísiaan lán kpìi bíta bà. Ísia leo aagɔdee lì aru ũ, ⁹ ben ísia pɔ bēenɔ leo aagɔdee gāga, góro'itenɔ leo aagɔdee yāka.

¹⁰ Malaika aagɔdee a kākāki pè, ben sɔsɔnɛ bíta kè èè té kūu lán sèɛɛ bà bò ludambe à ɔɔɛ à dà swaanɔ kɔn bianɔ leo aagɔdeela. ¹¹ Sɔsɔnɛ pì tɔn sɛwɛɛ. Í leo aagɔdee lì sɛwɛɛ ũ, ben gbɛ kè aɔ í pì mìnɔ gāga pari à kyàkyā yānzi.

¹² Malaika siigōdee a kākāki pè, ben wà ɔfāntē leo aagōdee lè kōn mɔvura leo aagōdeeo kōn sɔsɔnɛnɔ leo aagōdeeo, le aō leo aagōde sia kū yānzi. Ben fāantē leo aagōdee gō gupuraa sai, len à de le gwāavī dɔ. ¹³ Ben ma kúu è èe vīaa musumusú. Má mà à wii gbāaa lè à bè: Wāiyoo, wāiyoo, wāiyoo gbē kè aō kú tɔtɛnɔ malaika gōn aagō kè aō gō pìnɔ kākāki'ɔ kè eé bɔ yānzi.

9

¹ Malaika sɔrodee a kākāki pè, ben ma sɔsɔnɛ è à bò ludambɛ à lèe tɔtɛ. Ben wà gèwāa wèe zòoto m̀nɛ kpàa, ² ben sɔsɔnɛ pì Gèwāa wèe zòoto pì zé wè. Tésukpe bòn lán m̀datɛ bíta tésukpe bà, ben gèwāa wèe pì tésukpe ɔfāntē sia kù, guu kè sí níginigi. ³ Sutēnɔ b̀de tésukpe pì guu aō dà tɔtɛla. Wà n gbá gbāaa lán anduna swínɔ gbāaa bà. ⁴ Wà bènnɛ aōton ĩa da s̀aro ke lá ke lí ke, séde gbē kè aō Luda sèeda vī n m̀'aearoonɔ. ⁵ Wèe n gba zé aō gbēnɔ dɛdɛro, m̀de aōé wāwā kpánzi ai m̀ sɔromɛ. Aō wāwāa de lán swí gbēpana wāwāa bàme. ⁶ Guro beenɔa gbēnɔ é gaa wɛtɛ, aōé ero. Ga nii é n de, m̀de gaa é bàa lénɛ.

⁷ Sutē pìnɔ de lán sō kè n sorumi mà kōn zìonɔ bà. Aō p̀ke kukuna lán vura fura bà, aō uu de lán gbēntee uu bà. ⁸ Aō mikā vī gbàagbāa lán nɔgbē mikā bà, aō swaanɔ vī lán músu swaa bà. ⁹ Aō kùse de lándɔ aō m̀ uta dadana bà, aō d̀be kī dɔ lán goro parii kè s̀nɔ e gáe zì guu kī bà. ¹⁰ Aō vlāa vī kōn kào lán swí p̀ bà. Aō gbāaa kú n vlāa pìnɔa, le aō ĩa dao gbēnɔa ai m̀ sɔro. ¹¹ Gèwāa wèe zòoto malaika pìn n kína ũ. Kōn Eberu yāo à tón Abadɔ.

Kǒn Giriki yǎo sǎo Apǒliǎ. ¹² Wǎiyoo káakupǒ gè̄tɛ, mèn plaaanǒ e mǒǒ à kpɛɛ dǒ.

¹³ Malaika swɛɛdodee a kākāki pè. Ma kòto mà à bǒ Luda aɛ tuaetitikpatakii kè wà pì kǒn vuraò koba siigǒǒnǒ kpa. ¹⁴ À bè malaika swɛɛdodee kè kākāki kúnanɛ: Ñ malaika gǒǒn siigǒǒ kè aǒo yiyina swadaa kè wè be Yuflati saenǒ poro. ¹⁵ Ben à malaika gǒǒn siigǒǒ kè wà ñ soru kè wè beea mǒ beea gurǒ beea gurǒ zaka beea yǎnzinǒ pòro, lɛ aǒ gbɛnteenǒ lɛo aagǒdee dɛdɛ yǎnzi. ¹⁶ Wà soza sǎdeenǒ pari lé òmɛ, aǒo gǒǒn miliǒ wàa domɛ. ¹⁷ Wɛɛgupu'ena pì guu lán ma sǎo pìnǒ kǒn ñ òrìnǒ è nàn yè: Aǒo mǒ utanǒ dadana tɛɛ lán té bà, búgu lán bulu bà, kpà'ikpa'i lán ɔfǎntɛgbǒ bà. Sǎo pìnǒ mì dɛ lán músu mì bà. Té kǒn tésukpɛo kǒn ɔfǎntɛgbǒ e bǒǒ ñ lén. ¹⁸ Kisia mèn aagǒǒ kènǒ, té kǒn tésukpɛo kǒn ɔfǎntɛgbǒ kè èe bǒǒ ñ lé guuo bé à gbɛnteenǒ lɛo aagǒdee dèdɛ. ¹⁹ Zaake sǎo pìnǒ gbāaa kú ñ lé guu kǒn ñ vlāao dǒ. Aǒ vlāa dɛ lán mlè bà, aǒo mì vī kè aǒè ña dao gbɛnǒa.

²⁰ Gbɛ kpaaa kè aǒoɛ gaga kisia pìnǒ musuroonǒ e nǒsɛ liɛ wà pǒ kè aǒo kè yāa tòro. Aǒo kpé wèe kuɛɛ tǎanǒnɛ kǒn pǒ kè aǒo kè kǒn vuraò kǒn kondogio kǒn mǒgotɛo kǒn gbèò kǒn lío. Pǒ pìnǒ è guu ero, aǒè yǎ maro, aǒè tǎa o sǎro. ²¹ Aǒoɛ nǒsɛ liɛ wà ñ gbɛdɛna tòro ke aǒ pǒdammana ke aǒ pǎpǎkɛna ke aǒ kpǎi'ona.

10

Malaika kǒn takada porona néngoo

¹ Ben ma malaika gbāade pǎnde è, à bǒ ludambɛ èe pitaa. Ludambɛ luguu ligazi, ludambɛfɛɛdaa kú

à mīla. À uu de lán ofāntē bà, à gbánɔɔ de lán ténene bà. ² À takada néngo kè porona kūna. À a gbá ɔplaa zè ísīaaa, à a gbá ɔzɛɛ zè tɔtɛa. ³ À wii gbāaa lè lán músu pūtāna bà. Kè à wii lè, lapatana mèn swɛɛplaaanɔ yā ò. ⁴ Kè lapatana mèn swɛɛplaaa pìnɔ yā ò lɛ, má yezi mà kē takada guu, ben ma kòto mà, à b̀ ludambe à bè: Ñgõ yā kè lapatana mèn swɛɛplaaa pìnɔ ò kūna asii guu, ñton kēro. ⁵ Malaika kè má è zena ísia kōn tɔtɛoa pì a ɔplaa sè à d̀ musu, ⁶ ben à s̀ kōn Luda kè kuu gurɔ p̀ngio kè musu kōn tɔtɛo kōn ísiaao kè kōn p̀ kè kú n guunɔ p̀ngi à bè: Eé g̀ ke d̀ro. ⁷ Malaika swɛɛplaade kākāki p̀gurɔ zī, tó èe mɔɔ pé, Luda p̀yezi kè utena é ke, lán à à baaru kpà a z̀bleri annabinɔne nà.

⁸ Ben ma kòto kè má mà à b̀ ludambeɛ p̀ mà d̀ à bè: Ñ g̀ ñ takada kè porona à na malaika kè zena ísia kōn tɔtɛoa ɔzī sí. ⁹ Ben ma gaa malaika p̀ kīia ma bène à takada néngo p̀ kpàma, ben à bème: Ñ sí ñ só. Eégõ nna n lén lán zó bà, m̀de eé g̀ n sɔrɔzi. ¹⁰ Ben ma takada néngo p̀ s̀ malaika p̀ ɔzī má sò. À kè nna ma lén lán zó bà. Kè má m̀, à g̀ ma sɔrɔzi. ¹¹ Ben wà bème mà annabikɛyā o d̀ maamaa boriinɔ kōn b̀sunɔ kōn boriyānɔ kōn kīnanɔ yā musu.

11

S̀edade g̀ɔn plaaanɔ

¹ Ben wà kàba kpàma p̀yɔbɔ ũ wà bème: Ñ fɛɛ ñ Luda kpé yō kōn à gbāgbākīio, ñ d̀nziri kè aɔɔ kú gweenɔ naro. ² Ñ à ua tó, ñton ỳro, zaake wà kpà

boriĩnɔamɛ. Aɔ́é kè̀sɛ pɛ̀ɛpɛɛ Luda wétɛdaaa ai mɔ
 baplaa awɛɛplaa. ³Mé ma sèedade gɔ̀n plaaanɔ gba
 zé aɔ́ annabikɛyā o gurɔ̀ wàa swɛɛdo kɔ̀n baaagɔ̀ɔ
 pì guu pɔ̀sia utanɔ dadana. ⁴Gbɛ̀ pìnɔn kù lí mèn
 plaa kɔ̀n dabu mèn plaa kè zena anduna Dii aenɔ
 ũ. ⁵Tó gbɛ̀ e wɛtɛɛ à ãa daĩma, té é bɔ̀ n lén à n ibɛɛ
 pìnɔ kpáta. Len gbɛ̀ kè èe wɛtɛɛ à ãa daĩma é ga lɛ.
⁶Aɔ̀ ludambɛ zé tatana gbāa vī, lɛ lou tón ma gurɔ̀
 kè aɔ̀e annabikɛyā ooro yānzi. Aɔ́ í liena aru ũ
 gbāa vī dɔ. Aɔ́é kisia bori sānda pínɡi kpá andunazi
 gurɔ̀ kè aɔ̀ yezia.

⁷Tó aɔ́ n sèedadekena yāa, nòbɔ̀ pāsī kè è bɔ̀ gèwāa
 wèe zòoto guu é zī kányo à zī blemma à n dedɛ. ⁸Aɔ́
 gènɔ é gɔ̀ kaena wétɛdaa kè wà n Dii pà lía zédaa
 guu. Yáasi guu wè wétɛdaa pì sísi Sɔ̀dɔmu ke Igipiti.
⁹Gbɛ̀ pínɡi kɔ̀n bori pínɡio kɔ̀n boriyā pínɡio kɔ̀n
 bùsu pínɡi gbɛ̀nɔ é n gènɔ gwagwa ai gurɔ̀ aagɔ̀
 kɔ̀n a kusuo, aɔ́é we wà n vīiro. ¹⁰Gbɛ̀ kè aɔ̀ kú
 tɔ̀tɛanɔ é pɔ̀nnaa ke aɔ́é zībaa ke aɔ́é gba dakɔ̀nɛ,
 kè annabi gɔ̀n plaa kè wāwāa kpànzī pìnɔ gàga
 yānzi. ¹¹Gurɔ̀ aagɔ̀ kɔ̀n a kusuo pì gbera Ludaa
 tò wesa wèndidee gèngu, ben aɔ́ fèe wà zè. Vīa gbɛ̀
 kè aɔ́ n éno kù maamaa. ¹²Ben annabi pìnɔ kòto
 gbāaa mà à bɔ̀ ludambɛ à bèĩnɛ: À fɛɛ à mó kè.
 Gurɔ̀ kè aɔ́ ibɛɛnɔ wéé fīrma, ben aɔ́ fèe wà tà musu
 ludambɛ luguu guu. ¹³Zī beea tɔ̀tɛ nīgānīgā
 pāsīpāsī, wétɛdaa pì lɛo kuridee gbòro, ben gɔ̀n
 bɔ̀rɔ swɛɛplaaanɔ gàga tɔ̀tɛnīgānīgāna pì guu. Vīa
 gbɛ̀ kpaaanɔ kù, ben aɔ́ bèe lì Luda Musudenɛ.
¹⁴Wāiyoo plaadee gètɛ, à aagɔ̀dee e kaa sa.

Kakaki swɛɛplaade pena

15 Malaika swεεplaadee a kākāki pè. Kòto gbāaano bò ludambe wà bè:

Anduna kpata g̃ wa Dii pò ũ
kōn kína kè à kào,
eégō kí blee guro pínɡi.

16 Gbēnsi gōon baro awεεsiigōo kè aōo v̄εv̄εena n̄
kìtaa Luda ae pino kùekue aō donzi kènε 17 wà bè:

Dii Luda Gbāapingide
kè n̄ kuu yā bensō n̄ kuu ai tia,
wa n̄ sáabu kè,
zaake n̄ bō kōn n̄ gbāa bítaome,
gbasa n̄ na kíblenaa.

18 Boriino pō f̄ē,
ben n̄ pōf̄ē p̄itańma.
N̄ yákpakena kōn gèwāadeeno guroo kà.
Né f̄ia bo n̄ zòbleri annabinone
kōn n̄ gbē kè aōoe v̄ia kεennεeno,
né féte gbēnsi,
né andunaderino dede.

19 Ben wà Luda kpé kè kú musu w̄é, ben wà Luda bà
kuunańyo àkpati è à guu. Lou e pii, èe v̄i, èe p̄tāa.
Tōote n̄igānigā, lougbe pāsī kwè.

12

Nōgbē kōn kwā isio

1 Ben ma w̄é s̄i s̄eda bíta bōnsaele ludambe.
Nōgbē kee of̄antē yina bisa ũ, mōvura kú à gbá
ḡĩz̄i, à s̄ōone mèn kuri awεεplaaano kuna kífura ũ.

2 À n̄sina, ben n̄wāwāa f̄εea, èe n̄'iwāwā wii lεe.

3 Ben ma w̄é s̄i pò pāndele ludambe s̄eda ũ. Kwā
isi t̄ea zónzon kú gwe, à mì mèn swεεplaa, à koba
mèn kuri. À kífura mèn swεεplaaano kukuna. 4 À

sɔsɔnɛnɔ lɛo aagɔdee wòro ludambɛ kɔn a vl̩ao à kwèe tɔtɛ, ben à mò à zè nɔgbɛ kè yezi à né ii pì aɛ, lɛ à e à né kè eé ii pì só yānzi. ⁵ Ben nɔgbɛ pì négɔgbɛ kè eé kí ble bori píngia kɔn mò gòo ì. Ben wà né pì sè wà tàò Luda kɔn a kítao kiia. ⁶ Nɔgbɛ pì bàà lè à tà sèn, guu kè Ludaa kèkɛnɛ, lɛ wà à gwa gurɔ wàa swɛɛdo kɔn baaagɔo guu.

⁷ Ben zì fɛɛ ludambɛ, Mikaɛli kɔn a malaikanɔ zì kà kɔn kwā pìo, kwā kɔn a ìbanɔ zì kànyo. ⁸ Ben aɔ gbāaa kèsā, aɔɔe vɛɛkii e ludambɛ dɔro. ⁹ Wà pè kwā ìsi pìà wà à bò. Àmbe mlè zii kè wè be Ibilisi ke Setān, anduna píngi sàsāri ũ. Wà à bò wà zù tɔtɛ kɔn a ìbanɔ lɛdo. ¹⁰ Ben ma kòto gbāaa mà ludambɛ à bè:

Wa Luda zì blè sa,
à gbāa kɔn à kpatao bò gupuraa,
à iko kpà kí kè à kàa.
Zaake wà pè yādimmaria wà à bò.

Àmbe ègɔ wa gbɛnɔ yakaa wa Ludanɛ fāantɛ kɔn gwāavĩo.

¹¹ Wa gbɛnɔ zì blèa kɔn Sānɛ Bòrɔ aru gbāaa kɔn n̩ sèedadekeyāo.

Aɔ gì n̩ wèndizi ai aɔ gàa gào.

¹² Beee yānzi amɔa kè á kú ludambɛnɔ à pɔnnaa kɛ.

Wāiyoo tɔtɛ kɔn ísiaao,
zaake Ibilisi pitaawa kɔn pɔfɛ bítaome,
kè à dɔ kè gurɔ kè gòare kpáaro yānzi.

¹³ Kè kwā è wà a zu tɔtɛa, ben à pèe nɔgbɛ kè à négɔgbɛ ì pìzi. ¹⁴ Ben wà kúu bíta dèbe mèn plaaa kpà nɔgbɛ pìà, lɛ à vĩa à kɛ zà kɔn mlè pìo, à tá guu

kè wà kèkενε sèn, le wà à gwa gwe wè aagõ kõn a kusuo. ¹⁵ Mlè pì í pìsi nɔgbē pì kpεε lán swaa bà, le ísõ e à à sé, ¹⁶ ben tɔɔte nɔgbē pì mì sì, à a lé wè à í kè bò kwā lén pì mì. ¹⁷ Ben kwā pì fè nɔgbē pìzi, à gàa zì ká kõn à borii kè aõ gõnɔ, gbē kè aõ Luda yā kè Yesu à sèeda kè kũnanɔ. ¹⁸ Kwā pì zena ísia léa.

13

Nòbɔ pāsī mèn plaaanɔ

¹ Ben ma nòbɔ pāsī è èe bɔɔ ísiaa pì guu, à mì mèn swεεplaa à koba mèn kuri. Koba mèn kuri pìnɔ kífura kukuna. Dɔkεna kõn Ludao tó kēna à mì pìnɔa. ² Nòbɔ pāsī kè má è pì bò lán gbèka bà, à ɔɔ pāsī maamaa. À lé de lán músu lé bà. Kwā a gbāaa kpàa kõn a kiblekitao kõn a iko bitao. ³ À mì pìnɔ doke de lán wà à kari kè ai à kà gana bà, ben à bò pì yàa. À yā bò anduna gbē píngi sae, ben aõ tèzi. ⁴ Ben aõ dɔnzi kè kwā pìne, kè à a iko kpà nòbɔ pāsī pì yānzi. Aõ dɔnzi kè nòbɔ pāsī pìne dɔ aõ bè: Dé bé à kà nòbɔ pāsī pì ũu? Dé bé eé fõ à zì káo?

⁵ Wà wada yā'ona lé kpà nòbɔ pāsī pì à Luda tó zaaa sío, ben wà à gbà zé à iko ke ai mɔ baplaa awεεplaa. ⁶ Ben à nà dɔkεnaa kõn Ludao à à tó zaaa sì kõn à kúkio kõn gbē kè aõ kú gweenɔ. ⁷ Wà à gbà zé à zì ká kõn Luda gbēnɔ à zì blemma. Wà à gbà zé dɔ àgõ iko vī bori píngia kõn gbē píngio kõn boriyā píngio kõn b̀usu píngio. ⁸ Gbē kè aõ kú tɔɔtenɔ é dɔnzi ke nòbɔ pāsī pìne ní píngi, gbē kè aõ tó kú wèndi takadanloonɔ. Takada pì né Sāne B̀orɔ kè wà dè le Ludaa kpé à anduna káe pómε. ⁹ Gbē kè swā vī à ma.

¹⁰ Gbē kè Ludaa diè wà à kǔ zǐzɔ ũu weé à kǔmɛ.
Gbē kè Ludaa diè wà à de fēɛdaao fēɛdaan weé à deo.

Bee e oo Luda gbēnɔne aɔgɔ mena vī, aɔgɔ náane vī.

¹¹ Ben ma nòbɔ pāsī pānde è èe bɔɔ tɔɔten. À koba vī mèn plaa lán sāne bòrɔ pɔ bà, mɔde à yā ò lán kwā bàme. ¹² À nòbɔ pāsī káakupɔ pì iko píngi kè à wáa. À tò tɔɔte kɔn gbē kè aɔ kúnno donzi ke nòbɔ pāsī káakupɔ kè wà à kari kè ai à kà gana à bò yāa pìne.

¹³ À dabuyā bítanɔ kè, baa se à tò té bò ludambe à lèe tɔɔtea gbēnɔ wáa. ¹⁴ À gbē kè aɔ kú tɔɔteanɔ sàsá kɔn dabuyā kè wà à gbà zé à kè nòbɔ pāsī káaku pì wáanɔ. À bènnɛ aɔ nòbɔ pāsī kè wà à kari kè kɔn fēɛdaao, ben à kpé bēɛ taka ke. ¹⁵ Wà à gbà zé à wèndi kpà nòbɔ pāsī taka pì, ben nòbɔ pāsī taka pì yā ò à tò wà gbē kè aɔ gì donzi kenɛzinɔ dède.

¹⁶ À tò wà sèeda kè n baade píngi ɔplaaa ke n mǐ'ae, né féte gbēnsi, auzikideenɔ kɔn takaasideenɔ, zòno kɔn wēɛnenɔ. ¹⁷ Gbē kè nòbɔ pāsī pì tó sèeda vīro kesɔ à tó lamba, adee é fɔ à pɔ yá kesɔ à lúro. ¹⁸ Ɔndɔyān yè. Gbē kè wéɛzēɛ vī, à nòbɔ pāsī pì lamba dɔdɔ, zaake gbēntee tó lambame. À lamba né wàa aagɔ kɔn baaagɔ awɛɛswɛɛdomɛ. (666)

14

Sāne Bòrɔ kɔn gbē kè à n bónɔ

¹ Ben ma Sāne Bòrɔ pì è zena Zayɔn kpíiia. Gɔɔn bɔrɔ wàa swɛɛplaa awɛɛaagɔɔ kúo. À tó kɔn à De tóo kēna n mǐ'aenɔa. ² Ma kǐi mà à bò ludambe lán ísókana kǐi bà, lán lapatana gbāaa bà. Kǐi kè má mà pì de lán mɔrɔlerinɔ mɔrɔ'ò bà. ³ Gɔɔn bɔrɔ wàa

swεεplaa awεεsiigɔɔ pìnɔɔ e lè dufu sii kíta kǎn pó bēε mèn siigɔɔɔɔ kǎn gbēnsinɔ aε. Gbēkee e fɔ à lè pì dàdaro, sé gbē kè wà n bó anduna guu pìnɔ. ⁴ Aǎmbe gbē kè aǎɔe gbāsī ke kǎn nɔgbēnɔroonɔ ũ, kè aǎɔ kuu lɛzi. Aǎègɔ té Sǎne Bòrɔzi guu kè è gán píngi. Wà n bó gbē káakunɔ ũ Ludanε kǎn Sǎne Bòrɔ pìo. ⁵ Wèe ma ziki kè aǎ egεε tòro, aǎɔ taari vīro.

Yákpaekegurɔ baarukpana

⁶ Ben ma malaika pānde è èe vīaa musumusu. À baaru nnaa kè kuu gurɔ píngi kūna lε à kpá gbē kè aǎɔ kú tɔɔtenɔne, bùsu píngi, bori píngi, boriyā píngi kǎn gbē píngio. ⁷ À ò gbāngbān à bè: À vīa ke Ludanε à bèε línε, zaake à yákpaekena kǎn gbēnɔo gurɔɔ kà. À dɔnzi ke Luda kè musu kǎn tɔɔtɛo kǎn ísiaao kǎn bianɔ kènε.

⁸ Malaika plaadee té à kpεε à bè: Babilɔnu gbòro! Wétɛda bíta pì gbòro! À tò bori píngi a pāpākena wēε kè è mó Luda pɔfɛo mì.

⁹ Malaika aagɔdee té n kpεε, à ò gbāngbān à bè: Tó gbē dɔnzi kè nòbɔ pāsī pìnε kǎn à takao à à sèeda sì a mì'aea kesɔ a ɔɔ, ¹⁰ àmbe eé Luda pētē wēε kè wà kà à pɔfɛ togoon atēε mi, eé wāwāa ma té kǎn ɔfāntēgbɔo guu zaa Luda malaikanɔ kǎn Sǎne Bòrɔo aεzī. ¹¹ Aǎ wétām̄ma tésukpe égɔ dɔ gurɔ píngi. Gbē kè aǎ dɔnzi kè nòbɔ pāsī pìnε kǎn à takao aǎ à tó sèeda kènɔ ïampana vīro fāantē kǎn gwāavīo. ¹² Bee e oo Luda gbēnɔne aǎgɔ mena vī, gbē kè aǎ yā kè à dienɔ kūna aǎɔe Yesu náane keenɔ.

¹³ Ben ma kòto mà à bò ludambe à bè: N kèkii kē. Aubarikadenɔn gbē kè aǎé ga Dii guu zaa tiaanɔ ũ. Luda Nini bè: Lεme! Aǎé kām̄ma bo kǎn n zīio, zaake aǎ maakena gbè ténzi.

Tɔɔte pónɔ kēkēna

¹⁴ Ben ma ludambe lugu puraa è, pókee v̄εεa lán gbēntee bà. À vura fùra kuna, à konto lénna kūna.

¹⁵ Ben malaika pānde b̀ò Luda kpén à lé gbāaa z̀ù gbē k̀è v̄εεna ludambe luguuazi à bè: Ñ konto ká p̀ózi ñ k̀ē, zaake tɔɔte pónɔ mà, à kà k̀ēna. ¹⁶ Ben gbē k̀è v̄εεna ludambe luguua a konto màe tɔɔte à tɔɔte pónɔ k̀èk̀ē.

¹⁷ Malaika pānde b̀ò musu Luda kpén, à konto lénna kūna d̀o. ¹⁸ Ben malaika pānde k̀è té iko v̄i b̀ò sa'okiiia. À lé gbāaa z̀ù gbē k̀è konto lé nna kūna p̀izi à bè: Ñ n konto lénnaa ká geepi k̀ò k̀è āɔ kú tɔɔteanɔzi ñ z̄ɔz̄ɔ, zaake à b̄εε mà. ¹⁹ Ben malaika p̀i a konto màe tɔɔte à geepi k̀ònɔ z̄ɔz̄ɔ à kà geepi'ifēki bíta k̀è d̄ε Luda pɔfēpitab̀o ũu guu. ²⁰ Wà k̀èε p̀èεp̄εε geepi k̀ò p̀ìnɔa w̄éte kp̄εε, ben aru b̀òε geepi'ifēkii guu à dàgula ai kiloo wàa do kp̀é bas̀ɔro, à lez̄i kà s̄o aizi lén.

15*Kisia zāade m̀èn sw̄εεplaaanɔ kp̀ánzina*

¹ Ben ma s̀èeda pānde è ludambe, à bíta à b̀ò ma sae. Malaika ḡɔɔn sw̄εεplaaanɔ kisia zāade m̀èn sw̄εεplaaanɔ kūna. Been Luda é a pɔfēpitammaa mì d̄eo.

² Ben ma p̀óke è lán s̀èbe bà, à d̄ε lán dígi bà kak̄ɔana k̄ɔn téo. Ma gbē k̀è ā z̄i blè ǹòb̀o p̄ás̄i p̀ià k̄ɔn à takao k̄ɔn à t̀ó lambaonɔ è z̄ena s̀èbe k̀è d̄ε lán dígi bà p̀i sae, ā m̀ɔr̀ɔ k̀è Ludaa kp̀ámmanɔ k̀úkūna.

³ Āɔɔe Luda z̀òbleri Musa lè sii k̄ɔn S̄áne B̀òr̀ɔ l̀èò wà bè:

Dii Luda Gbāapingide,

n yākenanɔ bíta, aǎ bò wa sae.
 Bori píngi Kína,
 neè yā ke a zéa kǒn yāpuraaɔ.
⁴Dii, dé bé à n vīa vīroo?
 Dé bé eé gí n tó kpázii?
 Zaa ke n mèn do, ríbe ní kú adona.
 Bori píngi é mó dɔnzi kenne,
 zaa ke n maakenanɔ bò gupuraaɔ.

⁵ Beee gbera ma Luda kpé è wēna musu, àmbe bisakutaa kè à doka kún ũ. ⁶ Ben malaika gǔɔn swεεplaaa kè aǔo kisia mèn swεεplaa kǔnanɔ bòe kpé pì guu. Aǎ táaru bisa pura fénfén kè èe té kee kúnla, vura asaa dɔdɔ ní kùsea. ⁷ Ben pò bēe mèn siigǔɔnɔ doke vura zubɔ kpà malaika gǔɔn swεεplaaa pìnɔ baadea, Luda kè ègǔ kuu gurɔ píngi pɔfē kán à pà. ⁸ Luda gakui kǒn a gbáaaɔ tésukpe kpé pì pà. Gbēke é fǔ à gēnlo ai malaika gǔɔn swεεplaaa kisia mèn swεεplaaa pìnɔ gàa à mì dèo.

16

Luda pɔfē pitana andunazi

¹ Ben ma kòto gbáaa mà bɔna Luda kpén, à bè malaika gǔɔn swεεplaaa pìnɔne: À gá à Luda pɔfē kè kú zubɔ mèn swεεplaaa pìnɔ guu εε andunaa. ² À káakudee gàa à a zubɔ èε andunaa. Ben bǔgǔi zaa pāsínɔ bò gbē kè aǔo nòbɔ pāsī sèeda vī, kè aǎè dɔnzi ke à takanenɔa.

³ À plaadee a zubɔ èε ísiaaa. Ben ísia'i gǔ lán gè aru bà, pò bēe kè aǔo kú à guunɔ gàga píngi.

⁴ À aagǔdee a zubɔ èε swaanɔ kǒn bianɔa, ben í pìnɔ lì aru ũ. ⁵ Ben má mà malaika kè í iko vīi bè: Kuadonade, mmɔn kè ní kuu yāa,

bensõ ñ kuu kõn a tiaao,
n yǎkpaε kèńyo a zéame.

⁶ Aõ n gbẽnɔ kõn n annabinɔ aru kwèε,
ben n aru kpàńma aõ mi.

À kõ sìnyo le.

⁷ Ben ma kòto mà bɔna sa'okiia à bè:
Lεmε, Dii Luda Gbāapingide,
n yǎkpaε kèńyo a zéame,
bensõ ñ yāpuraa vī.

⁸ À siigõdee a zubo εε ɔfántēa, à tò à té gbēnteenɔ
kpàta. ⁹ À puusu gbāaa ñ pá, ben aõ Luda kè kisia
beeenɔ iko vī tó zaaa sì. Aõε nòse lie wà bèε línero.

¹⁰ À sɔɔrodee a zubo εε nòbɔ pāsī kiblekita, ben
gusiaa dà à kpatala. Gbēnɔ e ñ lé yǎakõte wāwāa
guu, ¹¹ ben aõ Luda Musude tó zaaa sì aõ wāwā
kõn ñ bògĩio yānzi. Aõε nòse lie wà kpεε li ñ
yǎkenanɔnero.

¹² À swεedodee a zubo εε swadaa kè wè be Yu-
flatia, ben swaa pì í bàba, ben zé bò ɔfántēbɔε kpa
kínanɔne. ¹³ Ben ma zĩnɔ è mèn aagõ lán blòɔ
bà aõε bɔɔ kwā kõn nòbɔ pāsīo kõn annabi εgeεo
lén. ¹⁴ Zĩn dabuyǎkerinɔmε. Aõε gaa anduna
píngi kínanɔ kiia, le wà ñ kakõa aõ zĩ ká Luda
Gbāapingide guru bíta zĩ yānzi. ¹⁵ À ma! Mé mó lán
kpāi bàme. Aubarikadeen gbē kè a wéε gõ dɔɔ ũ, à
a pókāsāanɔ dana, le àton bɔ bũu wà à bũukεε ero
yānzi. ¹⁶ Ben zĩn pìnɔ kína pìnɔ kàkõa guu kè wè be
kõn Eberu yāo Amagεdõ.

¹⁷ À swεεplaadee a zubo εε ĩaa. Ben kòto gbāaa bò
kìta kiia Luda kpén à bè: À kèn gwe. ¹⁸ Lou e pii,
èε vīi èε pūtāa. Tɔɔte nìgānigā pāsīpāsī. Zaa lán wà
gbēntee kàε tɔɔte nà, à taka borii e ke zikiro, à pāsī

kè bíta. ¹⁹ Wétèda tódee kpàatekõre leo aagõ, ben bori píngi wétèdaano gbòro. Wétèda tóde Babilõnu yā dò Ludan, ben à a pofè pāsī wē togo kpaà à mì. ²⁰ Ísia luanno gè zéla píngi, wèe wée si kpiinõle doro. ²¹ Lougbe bítano bò ludambe, aõ kà kiloo baplaa. Aõ sisi gbēnteenõ, ben aõ Luda tó zaaa sì lougbe kisiadee pì yānzi, zaake kisia pì pāsī maamaa.

17

Kaarua kè di nòbo pāsīa

¹ Malaika gõon swεεplaaa kè aõo zubo mèn swεεplaa kũna pìno doke bème: Ñ mó mà yā kè eé wí kaarua tódee kè vēena swaa pariinõa õõanne. ² Anduna kınano pāpāa kèo, anduna gbēno à pāpākena wēe mì wà kà. ³ Luda Nini mōnama guu malaika pì gàamao gbáan. Ben ma nõgbē ke è dina nòbo pāsī tēaaa. Dõkena kōn Ludao tónõ fifia, à mì mèn swεεplaa, à koba mèn kuri. ⁴ Nõgbē pì bisa gaarura'ide kōn à wée tēadeeo yina, à zāblebo kè wà pì kōn vuraono dana kōn gbè bèedeeno kōn òsonõ. À vura togo kũna, tē pónõ kōn à pāpākena gbāsīno kán à pà. ⁵ Wà tó asiidee kè à mì'aea wà bè:

Wétèda tóde Babilõnu,

kaaruanõ kōn anduna tē pónõ da.

⁶ Má è nõgbē pì Luda gbē kè wà ñ déde Yesu sèedakena yānzino aru mì à kà èe à dεε.

Kè ma à è, à yā bò ma sae maamaa. ⁷ Ben malaika pì ma la à bè: Bóyānzin à yā bò n saezi? Mé nõgbē pì asii onne kōn nòbo pāsī kè à à sena asiio, kè à mì mèn swεεplaa à koba mèn kuri pì. ⁸ Nòbo pāsī

kè n̄ è pì kuu yā, ben à kuu tia d̄oro, bens̄o éé b̄o gèwāa wèe zòoto guu à mì pé kaatenaa. Gbē kè āo kú t̄ōtea, kè āo t̄o kú wèndi takadan zaa anduna daegur̄ōaroon̄o, t̄o āo n̄b̄o pāsī kè kuu yā, ben à kuu tia d̄oro, m̄ode éé εara à m̄o pì è, à yā é b̄o n̄ sae. ⁹ Laasuudee kè ònd̄o vī yān yè. Mì mèn swεεplaaa p̄in̄o né s̄isī mèn swεεplaaa kè n̄gbē pì vēenaan̄ome. Kí ḡōn swεεplaaan̄ome d̄o. ¹⁰ Āo ḡōn s̄ōroo lèe, gbē doo kuu, gbē doo kpé. T̄o à m̄ò, éé ḡi kero. ¹¹ N̄b̄o pāsī kè kuu yā, ben à kuu tia d̄oro pì né k̄ina s̄oraaḡōdeeme. Ḡōn swεεplaaa p̄in̄o dokeme d̄o. Èe mì p̄ee kaatenaa. ¹² Koba mèn kuri kè n̄ è p̄in̄o né kí ḡōn kuri kè āōe kpata ble k̄oroon̄ome. M̄ode āé kí ble gur̄o zaka féte guu k̄ōn n̄b̄o pāsīo l̄edo. ¹³ Āo ḡōn kuri p̄in̄o lé d̄ōnk̄ōme. Āé n̄ gbāa k̄ōn n̄ ikoo kpá n̄b̄o pāsī p̄ia. ¹⁴ Āé z̄i ká k̄ōn Sāne B̄or̄o, m̄ode éé z̄i b̄ler̄ma, zaake diin̄o Diime, k̄inan̄o K̄iname. À gbē náanedee kè à n̄ s̄isi à n̄ s̄én̄o k̄úo. ¹⁵ Ben malaika pì b̄eme: Swaa kè n̄ è kaarua vēenam̄man̄o né gbēn̄o k̄ōn pariin̄o k̄ōn boriin̄o k̄ōn boriyān̄ome. ¹⁶ N̄b̄o pāsī k̄ōn koba mèn kuri kè n̄ è p̄in̄o é za kaarua p̄in̄. Āé à kaate āo à t̄o b̄ū. Āé à só āé té s̄ōa. ¹⁷ Zaake Luda a p̄oyezi dànn̄e n̄ swèn āo l̄edole kem̄e. Āé n̄ kpata kpá n̄b̄o pāsī p̄ia ai Luda yā gá papao. ¹⁸ N̄gbē kè n̄ è pì né w̄ét̄eda t̄ódee kè iko vī anduna k̄inan̄oame.

18

Babil̄nu l̄ena

¹ Beee gb̄era ma malaika pānde è b̄ona ludambe. À iko bíta vī, à gakui anduna p̄u. ² À wii gbāaa lè à bè:

Babilɔnu lèe, wétɛda tódee pì lèe.
 À gò zīnnɔ kúkii ũ, t̄aa bori pínɡi tò ũ,
 b̄aa kè wè ní t̄è bo wà zańgunɔ bɛɛ ũ.
³ Zaake bori pínɡi à p̄ap̄akena w̄ɛɛ
 kè è mó Luda pɔf̄ɛo mì.

Anduna ḱinanɔ p̄ap̄aa k̄èo,
 ben anduna laatarinɔ k̄è auzikideenɔ ũ
 à nnamana bíta guu.

⁴ Ben ma kòto p̄ande mà bona ludambɛ à bè:

À bɔɛ à guu ma gb̄ɛnɔ,
 lɛ a ɔɔ tóngɔ kú à durunnɔ guu
 ȳa kè weé mónenɔ tón a lero ȳanzi.

⁵ Zaake à durunnɔ gb̄a à z̄ò ludambɛɛa,
 ben à dàkenanɔ d̄ò Ludan.

⁶ À f̄ia bonɛ ȳa kè à k̄éńnea,
 à kenɛ à ȳak̄enaa leo plaa.

À pɔf̄ɛ w̄ɛ k̄áne a togoon
 de p̄ó kè à k̄ánnela leo plaa.

⁷ À w̄aw̄a k̄ɔn w̄ɛndaao kp̄ázi,
 lán à tó kè nnamana guu lén nà.

Zaake è be a sw̄è guu,
 ḱinan a ũ v̄ɛɛna a k̄itaa,
 gyaanɔ takaasideen a ũro,
 é sósobi kɛ zik̄iro.

⁸ Beee ȳanzi kisia k̄èkiinɔ é à le gurɔ dozi,
 gagyá k̄ɔn w̄ɛndaao k̄ɔn nɔaaɔ.

Té bé eé à kp̄áta,
 zaake Dii Luda à ȳak̄paek̄eri gb̄aa.

⁹ Anduna ḱina kè āɔ p̄ap̄aa k̄èo āɔ nnaa màonɔ,
 tó āɔ à ték̄úna luguu è, āsé ɔɔ d̄ɔ āsé kp̄àngeda kɛ.

¹⁰ Āsé ze k̄aa v̄ia guu w̄aw̄aa kè wà kp̄ázi ȳanzi āɔ
 be:

Wāiyoo, wāiyoo, wétɛda bíta!

Wétɛda ikode Babilonu!

Yā m̀̀ à v̀̀emma gurɔ do g̃ɔɔ?

¹¹ Anduna laatarino é ɔɔ do se, ašé sósobi kenɛ, kè gbēke é ní laa kèkiino lúm̃ma doro yānzi: ¹² Vura, kondogi, gbè b̀̀edeeno, òsonɔ, bisa ɔɔdeeno, bisa t̃̃a k̃̃n à gaarura'ideeno, siliki, lí maa bori píngino, p̀̀ kè wè ke k̃̃n wesaswaaono k̃̃n lí b̀̀edeeno k̃̃n m̀̀got̃̃no k̃̃n m̀̀sinɔ k̃̃n gbè puraano píngi, ¹³ líteε gũ nnannaano, dò p̀̀no, tuaetitino, lí'ɔ gũ nnannaano, geepiw̃ε, ǹ̀si, flawa, p̀̀wεeno, z̀̀no, s̃̃ano, s̃̃no k̃̃n ní g̀̀rono, z̀̀no k̃̃n gb̃̃ntee ẁ̀ndino.

¹⁴ Weé benɛ: P̀̀ maa kè ñ̀ è à ni deeno ỳ̀amma píngi. N nnamana k̃̃n n gakuio p̀̀tingu píngi, né e ziki doro.

¹⁵ Laatari kè aš kè auzikideeno ũ wétɛdaa p̀̀i g̃āz̃ino é ze k̃̃a ṽ̃a guu w̃āw̃ā kè wà kp̃āzi yānzi. Ašé ɔɔ do wà sósobi ke ¹⁶ aš be: Wāiyoo, wāiyoo wétɛda tóde!

À táaru bisa ỳ̀ yā

k̃̃n bisa gaarura'ideo k̃̃n à w̃é t̃̃adeeo.

À z̃ābleɔ kè wà p̀̀i k̃̃n vuraono dà yā

k̃̃n gbè b̀̀edeeno k̃̃n òsonɔ.

¹⁷ À auziki píngi k̃̃ate gurɔ do g̃ɔɔ.

Góro'ite diino k̃̃n t̃̃a'orino k̃̃n goro gb̃̃no k̃̃n gb̃̃ kè ašè z̃̃i ke ísiaalaano é ze z̃̃az̃ā ní píngi. ¹⁸ Tó aš wétɛdaa p̀̀i t̃̃k̃̃na luguu è, ašé wii lé wà be: Wétɛda kee kuu yā kè à bíta kà wétɛdaa k̀̀kii ũro. ¹⁹ Ašé ɔɔ do ašé kp̃āngeda ke, ašé sósobi ke ašé wii lé wà be:

Wāiyoo, wāiyoo wétɛda tóde!

Gb̃̃ kè aš goro'ite ṽ̃i ísiaalaano píngi

kè auzikideeno ũ wétɛdaa p̀̀i auziki kè d̃̃in s̃̃abu,

ben à gò beZĩ ũ gurɔ do gɔɔ.

²⁰ À pɔnnaa ke à yā musu ludambɛdeenɔ kɔn Luda gbɛnɔ kɔn à zĩrinɔ kɔn à annabinɔ, zaake Luda bé à gɛɛ bòaaare.

²¹ Ben malaika gbāadee gbè kè kà wísilɔgbɛ gbèntē ũu sè à zù ísīaa guu à bè: Lɛn weé wétɛda tóde Babilɔnu zun lɛ kɔn gbāaaɔ, weé wétɛdaa pì e ziki dɔro.

²² Weé mɔrɔ ke gǎgǎ'ɔ ke kure ke kākāki'ɔ ma n guu ziki dɔro. Weé ɔzĩkɛri ke e n guu ziki dɔro.

Weé wísilɔgbɛ kīi ma n guu ziki dɔro.

²³ Weé fitia gupuraa e n guu ziki dɔro.

Weé nɔsekīi ma n guu ziki dɔro.

N laatarinɔ né anduna gbɛnsinɔmɛ yā, n pɔ dà bori píngia n n̄ m̄ l̄iɛ.

²⁴ Wà annabinɔ kɔn Luda gbɛnɔ aru è à guu kɔn gbɛ kè wà n̄ déde anduna guunɔ n̄ píngi.

19

Pɔnnakɛna ludambɛ

¹ Beee gbɛra ma kòto gbāaa mà ludambɛ lán parii yā'ona bà à bè:

Aleluya!

Wa Luda bé à zĩ blè!

Àmbe gakui kɔn gbāaaɔ vī ado,

² zaake è yākpɛ ke a zéa kɔn yāpuraaomɛ.

À yākpɛ kè kɔn kaarua tódee

kè anduna yàka kɔn a pāpākenao.

À a zòblerinɔ dɛdɛna gɛɛ bòa.

³ Aɔ bè dɔ:

Aleluya!

À tésukpe éǵṵ dṵ gurṵ pínǵime.

⁴ Gbēnsi ǵṵṵn baro awēsiigṵṵṵnṵ kṵn pṵ bēe mēn siigṵṵṵnṵ dāedaε wà dṵnzi kè Luda kè vēena a kítaane aṵ bē:

Aami! Aleluya!

Sāne Bṵrṵ nṵseṵṵblee

⁵ Ben ma kòto mà bṵna kíta pì kiia à bē:

À wa Luda tṵ kpá amṵa à zṵblerinṵ a pínǵi, amṵa kè á à vīa vīinṵ né féte gbēnsi.

⁶ Ben ma kòto mà lán pari yā'ona bà, lán ísṵkana kīi bà, lán lapatana gbāaa bà à bē:

Aleluya!

Dii wa Luda Gbāapingide nà kíblenaa.

⁷ Wà pṵnnaa ke wà yáa dṵ wà à tṵ kpá, zaake Sāne Bṵrṵ nṵsegurṵṵ kà, à nṵṵ sorumi mà.

⁸ Wà táaru bisa pura fénfen kè èe té keε kpàa à yi.

Táaru bisa pì né Luda gbēnṵ yāmaaakenanṵme.

⁹ Malaika bème: Ñ kē. Aubarikadeenṵn gbē kè wà ñ sísi Sāne Bṵrṵ pì nṵseṵṵbleeanṵ ũ. À bème dṵ: Luda yā yāpuraan gwe. ¹⁰ Ma daε à aεzīle mà dṵnzi keε, ben à bème: Ñ beee tṵ. Ñ dṵnzi keε Ludane. Ñ zṵbleri daan ma ũ kṵn n gbē kè aṵ yā kè Yesu à sēeda kè kūnanṵ. Zaake yā kè Yesu à sēeda kēn annabikeyā'ona mì ũ.

Kirisi mṵna dina sṵ puraaa

¹¹ Ben ma ludambēε è wēkṵana, ben sṵ puraa bṵ, gbē kè dia tṵn Náanede Yāpurade. È yākpae keńyo, è zī kányo a zéa. ¹² À wéε de lán tévura bà, à kífura kukuna pari. Tṵ ke kēna à mi'aea, gbēke tṵ pì yáasi dṵro, séde àpi. ¹³ À uta kè wà dà aru guu

dana. À tón Luda Yā. ¹⁴ Ludambe zìkpεεnɔ tēzi, aɔ didi sɔ puraana kɔn táaru bisa pura fénfen-o dadana. ¹⁵ Fēeda lé nnaa e bɔɔ à lén, le à boriino léo. Eé kí bléríma kɔn mò gòo eé kèse péε geepi beena geepi'ifēkii guu, àmbe Luda Gbāapingide pɔfē pāsī ũ. ¹⁶ Wà tó kèkii kè à utaa kɔn à gbádaao:
Kínano Kína, diino Dii.

¹⁷ Ben ma malaika è à zena ɔfántēn. À lé gbāaa zù bāa kè aɔɔe vīaa musumusunɔzi píngi à bè: À mó à kakɔa à pɔble bita kè Ludaa kèaree ble, ¹⁸ le à e à kínano gè só kɔn soza gbēnsino kɔn gbāadeeno kɔn sɔno kɔn ní dirino kɔn gbē píngio, wēenenɔ kɔn zòno, né féte gbēnsi. ¹⁹ Ben ma nòbɔ pāsī è kɔn anduna kínano kɔn ní zìkpεεnɔ, aɔ kɔ kàkɔa wà zì ká kɔn gbē kè di sɔa pìo kɔn à zìkpεεnɔ. ²⁰ Wà nòbɔ pāsī pì kù lèdo kɔn annabi egeε kè dabuyāno kè à aeo. Dabuyā pìnɔn à gbē kè aɔɔ nòbɔ pāsī sèeda vī aɔ dɔnzi kè à takaneno sàsāo. Wà ní zú té sèbe kè è kù kɔn ɔfántēgbɔo guu bēε aɔ plaa ní píngi. ²¹ Gbē kè di sɔa gbē kpaaano dède kɔn fēedaa kè bò à lé guuo, ben bāano ní gèno blè aɔ kà píngi.

20

Kirisi kíblena anduna guu wè wàa sɔɔro

¹ Ben ma malaika è bɔna ludambe à gèwāa wèε zòoto m̀nne kùna kɔn m̀kyako gbèreo. ² À kwā kè de mlè zii ũu kè wè be Ibilisi ke Setān kù, ben à mò kàa ai wè wàa sɔɔro. ³ Malaika pì à zù gèwāa wèε zòoto pì guu, à gbà tàtààle à kwado s̀kɔrea, le àton

boriino sāsāro ai wè wàa sɔɔroo pì gá papao. Beee gbera weé à gbare fète.

⁴ Ben ma kitanɔ è kɔn gbē kè aɔ vɛɛnaanɔ. Wà n gbá zé aɔ yákpae ke kɔn gbēnɔ. Ma gbē kè wà n mì zò Luda yā kè Yesu a sèeda kè ona yānzinɔ è. Aɔɔe dɔnzi ke nòbɔ pāsī ke à takanero. Aɔɔe à sèeda ke n mì'ae ke n ɔɔaro. Aɔ fɛɛ bona gaan aɔ kí blè kɔn Kirisio wè wàa sɔɔro. ⁵ Gènɔ fɛɛna káakupɔn gwe. Gè kpaaanɔ e fɛɛro ai wè wàa sɔɔroo pì gáa à pàpao. ⁶ Aubarikadeenɔn gbē kè aɔ baka kú gènɔ fɛɛna káakupɔ guunɔ ũ, aɔ kú adona. Ga plaade iko vīrmaro. Aɔégɔ de Luda kɔn Kirisio gbāgbārinɔ ũme, aɔégɔ kí bleeo ai wè wàa sɔɔro.

Setān zuna tén

⁷ Tó wè wàa sɔɔroo pì pàpa, weé Setān bɔ wà à gbare. ⁸ Eé gá borii kè aɔ kú anduna gooda siigɔɔanɔ sāsa, Gɔgu kɔn Magɔguo, eé n kakɔa le aɔ zì ká. Aɔɔ pari lán ísiale bùsu'āatē bà. ⁹ Aɔ dà andunala aɔ līga Luda gbēnɔ bùrazi kɔn wétɛdaa kè Ludaa yezio, mɔde té bɔ ludambe à n kpáta. ¹⁰ Wà Ibilisi kè n sāsā sè wà zù té sèbe kè è kú kɔn ɔfāntēgbɔo guu, guu kè wà nòbɔ pāsī kɔn annabi egɛɛo zùn. Aɔégɔ wāwāa keɛ fāantē kɔn gwāavīo gurɔ pīngi.

Yákpae zāade kena

¹¹ Ben ma kiblekita pura bíta è kɔn gbē kè vɛɛao. Tɔɔte kɔn musuo gusii lè à ae, guu kúrine dɔro. ¹² Ben ma gèwāadeenɔ è, né fète gbēnsi, aɔ zena kíta pì ae. Wà takadanɔ wèwē, ben wà takada pānde wè dɔ wèndi takada ũ. Wà yákpae kè kɔn gèwāadeenɔ aɔ yákenaa lán à kēna takada pìnɔ guu

nà. ¹³ Ísíaa gèwāadee kè aǎo kú a guuno kpà. Ga kǎn gèwāao gèwāadee kè aǎo kú n guuno kpà se. Ben wà yǎkpaε kè kǎn baadeo a yǎkεnaa. ¹⁴ Wà ga kǎn gèwāao zù té sèβε guu. Té sèβε pì né ga plaadeeme. ¹⁵ Gbē kè wèe n tó e wèndi takada guuroonon wà n zú té sèβε pì guu.

21

Tɔɔte dufu kǎn musu dufuo

¹ Ben ma tɔɔte dufu kǎn musu dufuo è, zaake tɔɔte káakupɔ kǎn musu káakupɔo gète, bensɔ ísía kuu dɔro. ² Ben ma Luda wétɛda Yerusalemu dufu è bɔna musu Luda kiia èe pítáa. Wà kèkε lán nɔgbē kè à zǎkεna sorumi mà bà. ³ Ben ma kòto gbāaa mà bɔna kíblekita kiia à bè: Luda vèe kǎn gbēnteenɔ sa, eégɔ kúnyo, aǎégɔ de à gbēnɔ ũ. Luda pì égɔ kúnyo a zǐnda n Luda ũ. ⁴ Eé n wéε'i gogońne píngi. Gaa égɔ kuu dɔro ke sósobi ke ɔɔɔna ke wāwāa, zaake yā ziino gète.

⁵ Ben gbē kè vèena kítáa bè: N ma! Mée pɔ píngi keε dufu. Ben à bèmε: N kē, zaake yā kènɔ náane vī, bensɔ yǎpuraame. ⁶ Ben à bèmε: À kèn gwe. Mámbe Alafa kǎn Omegao ũ, Naana kǎn Midenao. Gbē kè ímii e à deε, mé à gba bia í wèndidee. ⁷ Gbē kè zǐ blè bé eégɔ pɔ kènɔ vī píngi. Mégɔ de à Luda ũ, eégɔ de ma né ũ. ⁸ Mɔde vīadeenɔ kǎn náanesaideenɔ kǎn zaakerinɔ kǎn gbēderinɔ kǎn zinakerinɔ kǎn ēzēdeenɔ kǎn tāagbāgbārinɔ kǎn monafikideenɔ píngi, aǎ baka égɔ de té sèβε kè è kǎ kǎn ɔfántēgbɔo ũmε. Ga plaadeen gwe.

Yerusalemu dufu

9 Malaika gǔōn swēēplaaa kè aǎo zubō mèn swēēplaa kūna, kisia zǎade mèn swēēplaaa kán à pà pìnō doke mò à bèmε: Ñ mó mà Sǎne Bòrō nō dufu ɔɔbannε. 10 Luda Nini mōnama guu malaika pì ma se à gàamao kpìi bíta lezīa. À Luda wétēda Yerusalemu ɔɔɔamε bōna musu Luda kiia, èe pitaa. 11 Èe té kεε kǔn Luda gakuio èe pii lán gbè bèēdee bà, lán dayamō bà. 12 À bīi bíta lezī vī. À gǎnu mèn kuri awēēplaamε, malaika gǔōn kuri awēēplaaanɔ zezenan. Isaraili bori mèn kuri awēēplaaanɔ tó kēna gǎnu pìnɔa. 13 Gǎnu mèn aagǔo kú ɔfǎntēbɔε kpa, mèn aagǔo kú gu'igbāroo kpa, mèn aagǔo kú sɔɔmetε kpa, mèn aagǔo kú ɔfǎntēgēkpεn kpa. 14 Wà bīi pì ēe dàe gbè mèn kuri awēēplaaanɔa. Sǎne Bòrō zìrì gǔōn kuri awēēplaaanɔ tó kēna gbè pìnɔa.

15 Malaika kè èe yǎ oomε pýyǔbō kè wà pì kǔn vuraa kūna, le à wétēdaa pì yǔo kǔn à gǎnunɔ kǔn à bīio. 16 Wétēdaa pì gooda siigǔmε, à gbàa kǔn à yàasao sáamε. Ben à wétēdaa pì yǔ kǔn pýyǔbō pìo. À gbàa né kiloo wàa kuri awēēplaamε. À gbàa kǔn à yàasao kǔn à lezīo píngi sáamε. 17 À à bīi yǔ dɔ, à lezī gǎsǎsuu baswēēplaa awēēsiigǔ. Malaika pì yǔ gbēntee gǎsǎsuu gbàa lémmε. 18 Wà bīi pì kè kǔn dayamɔ. Wétēdaa pì né vuramε atēε wásawasa lán dígi bà. 19 Wà gbè kè wà wétēdaa pì bīi dàea kèke kǔn gbè bèēde bori sǎnda píngio.

Wà gbè káakupɔ kèke kǔn dayamɔ,
à plaadee kǔn safiao,
à aagǔdee kǔn agatao,
à siigǔdee kǔn emεradio,
20 à sɔɔrodee kǔn onisio,

à swεεdodee kōn kaaneliao,
 à swεεplaadee kōn kisolitio,
 à sɔraagɔdee kōn berilio,
 à kēndodee kōn topazao,
 à kuridee kōn kisopazao,
 à kuri awεεdodee kōn yasintio,
 à kuri awεεplaadee kōn ametisio.

²¹ Gānu mèn kuri awεεplaaa pìnɔ né òso mèn kuri awεεplaaanɔmε. Wà ń píngi kè kōn òsoo mèn doodo. Wétɛdaa pì zéda né vuramε atēε, wè guu en lán dígi bà.

²² Mée Luda kpé e wétɛdaa pì guuro, zaake Dii Luda Gbāapingide kōn Sāne Bòrɔon kpé pì ũ. ²³ Wétɛdaa pì bà kú kōn ɔfāntē ke mɔvura gupunaoro. Luda gakui bé é wétɛdaa pì pu, bensō Sāne Bòrɔ de à fitia ũ. ²⁴ Boriinɔ é taa o à gupuraazi, anduna kınano é gēn kōn ń auzikinɔ. ²⁵ À gānunɔ é gɔ tatana fāantē zikiro, gwāavī é gɔ kú gwe sōro. ²⁶ Weé gēn kōn boriinɔ auzikinɔ kōn ń pɔ ɔɔdeenɔ. ²⁷ Mɔde pɔ gbāsī ke é gēnlo ke wíyākɛri ke mɔnafikidee, séde gbē kè Sāne Bòrɔ ń tó kè wèndi takada guunɔ.

22

¹ Ben malaika pì swa'i wèndidee kè èe bɔɔ Luda kōn Sāne Bòrɔ kíta kiia òɔamε, èe té kεε lán gbèdigi bà. ² Èe bàa lεε wétɛda zédaa gura súusu. Lí wèndide kú à baa kaa kpa kōn à baa kè kpaao, è né i wè do gēn kuri awεεplaa, mɔ kōn mɔɔo gēn doodo. Lí pì lánɔ né boriinɔ aafia'ekiime. ³ Pɔ kè Luda lε kēnε ke é gɔ kuu doro. Luda kōn Sāne Bòrɔ kíta é gɔ kú wétɛdaa pì guu, à zòblerinɔ sɔ é dɔzi. ⁴ Aṣé à e

wéedewe, bensõ à tó éḡõ kú ní m̀'aea. ⁵ Gwãavĩ éḡõ kuu d̄oro, gb̄eke bà éḡõ kú k̄õn fitia ke ɔf̄ant̄e gupuraaoro, k̄e Dii Luda é guu puĩne yãnz̄i. Aḡéḡõ kí blee ai gur̄o píngi. ⁶ Ben à bème: Yã beeen̄o náane v̄ĩ bensõ yãpuraame. Dii Luda k̄e è d̄o annabin̄one ae bé à a malaika z̄ĩ, le à z̄òblerin̄o yã k̄e eé mó tiaa d̄õ.

Yesu é mó tia

⁷ Ñ gwa, mé mó tia. Aubarikadeen gb̄e k̄e takada k̄e annabik̄eyãno k̄una ũ.

⁸ Ma Yohana mámbe ma yã beeen̄o mà má è. K̄e mà mà bensõ má è, ma kuε malaika k̄e yã p̄ino òd̄oameε aezi mà d̄onzi keε. ⁹ Ben à bème: Ñ beee tó. Ñ d̄onzi ke Ludane. Ñ z̄òbleri daan ma ũ k̄õn n annabi gb̄edaaano k̄õn gb̄e k̄e aḡo takada k̄e yãno k̄unano. ¹⁰ Ben à bème: Ñton p̄o k̄uε takada k̄e annabik̄eyãnoaro, zaake à gur̄o k̄a k̄ĩ. ¹¹ Gb̄e zaaa aĩa ke àḡõ à zaaa keε. Gb̄as̄idee aĩa ke àḡõ gb̄as̄i. Gb̄e maaa aĩa ke àḡõ à maaa keε. Gb̄e k̄e kú adona aĩa ke àḡõ kú adona.

¹² Ñ gwa, mé mó tia, méḡõ láada k̄una, le mà f̄ia boo baadene a yãkenaa. ¹³ Alafa k̄õn Omegaon ma ũ, Aεde k̄õn Zãadeeo, Naana k̄õn Midenaon. ¹⁴ Aubarikadeen̄on gb̄e k̄e aḡo ní utagyaba p̄ipino ũ. Aḡéḡõ zé v̄ĩ aḡo ḡe w̄etedaa p̄i ḡanun̄o guu, aḡo lí w̄endide beε ble. ¹⁵ M̄ode lewann̄o éḡõ kú gwero, ēz̄ēdeen̄o k̄õn p̄ap̄akerin̄o k̄õn gb̄ederin̄o k̄õn tāagb̄āgb̄arin̄o k̄õn gb̄e k̄e aḡo ye m̄onafiki yãkenazin̄o.

¹⁶ Ma Yesu ma a malaika z̄ĩ àḡõ deare yã p̄ino s̄eedadee ũ s̄os̄on̄e. Mámbe Dauda borii ũ, à kpata k̄e p̄ito p̄a k̄ina ũ, gud̄ona s̄os̄on̄e i nnaa ũ. ¹⁷ Luda

Nini kōn Sāne Bòrɔ nɔ dufuo è be, ò mót. Gbē kè yā pì mà sō, à be, ò mót. Gbē kè ímii e à deε, à mót. Gbē kè ye í wëndideezi, à sí gbaa ũ.

¹⁸ Méε bee gbē kè aō takada kè annabikεyā mànɔne ní píngi, tó gbē yāke kàara à guu, Luda é kisia kè à yā kú takada kè guuɔ kaara adeenε.

¹⁹ Tó gbē yāke bò takada kè guu sō, Luda é adee baka bɔ a wétεdaan kōn lí wëndidee kè à yā kú takada kè guuo.

²⁰ Gbē kè de yā pìnɔ sèedadee ũu bè: Yāpuramε, mé mótia.

Aami! Dii Yesu, ò mót!

²¹ Dii Yesu gō gbēkεε vī kōn a gbēnɔ ní píngi. Aami!

Luda yá takada kǝn Bokobaru yáó
The New Testament and portions of the Old Testament
in the Bokobaru language of Nigeria

copyright © 2005 SIM International

Language: Bokobaru

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

c31548a1-5316-53c2-be42-674e0e4c5ae5